

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní Mgr. Helenou Konečnou ve věci

žalobce: V. K.

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR
Nad Štolou 936/3, Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 8. 2017, OAM-105/ZA-ZA11-P07-2017,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Žalobce se žalobou ze dne 7. 9. 2017 domáhá přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalovaného (dále také „správní orgán“), kterým mu nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).
- 2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí se žalovaný zabýval důvody pro udělení azylu ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu, existencí důvodů pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny ve smyslu § 13 cit. zákona a pro udělení humanitárního azylu ve smyslu

§ 14 cit. zákona, dále se zabýval důvody pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a cit. zákona a konečně i existencí důvodů pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny ve smyslu § 14b cit. zákona. Dospěl přitom k závěru, že v případě žalobce není dán žádný z důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, jak jsou předvídány výše citovanými ustanoveními zákona o azylu.

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě

3. Žalobce v žalobě označil napadené rozhodnutí za nezákonné a nepřezkoumatelné kvůli vadám předcházejícího správního řízení, má zato, že byl jako účastník zkrácen na svých právech, proto rozhodnutí žalovaného napadl v celém rozsahu výroku. Dle jeho názoru bylo správní řízení jednostranné a neobjektivní a žalovaný své rozhodnutí odůvodnil nedostatečně a chybně vyložil zákon.
4. Žalobce dále namítl, že žalovaným použité informace nejsou aktuální. Bylo však povinností správního orgánu při rozhodování posoudit aktuální informace o zemích původu a byl povinen zjistit přesně a úplně skutečný stav věci.
5. Žalobce připomněl, že o mezinárodní ochranu požádal proto, že mu na Ukrajině hrozí reálné nebezpečí a vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. K tomu uvedl, že se bezpečnostní situace na Ukrajině zhoršuje.
6. Závěrem žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

7. Žalovaný ve vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žalobních námitek a setrval na správnosti žalobou napadeného rozhodnutí, na které odkázal, a navrhl zamítnutí žaloby.
8. V reakci na žalobní námitku neaktuálnosti použitých informací o politické a bezpečnostní situaci a stavu dodržování lidských práv a svobod na Ukrajině uvedl, že informace pro účely tohoto řízení opatřil z několika nezávislých zdrojů. Tyto informace se vážou právě k rozhodné době r. 2015 - 2017 (strana 8 a násl. rozhodnutí). Jejich aktuálnost nebyla žalobcem žádným způsobem zpochybněna ani jiné návrhy „informací“ nepředložil. Před vydáním rozhodnutí měl žalobce možnost se s těmito informacemi seznámit, uplatnit výhrady či předložit své návrhy na doplnění informací o aktuální politické a bezpečnostní situaci a stavu dodržování lidských práv a svobod na Ukrajině, ale této možnosti nevyužil. Žalovaný podotkl, že žalobce byl v řízení řádně poučen o právech účastníka řízení, jak založeno ve spisu, a v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), byla žalobci dne 11. 4. 2017 dána možnost se seznámit s podklady rozhodnutí, vyjádřit se ke zdrojům informací a způsobu jejich získání. Žalobce ani jeho zástupkyně práva na seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí ve věci jeho žádosti nevyužili.
9. Žalovaný vyslovil nesouhlas se žalobcovým tvrzením, že mu hrozí reálné nebezpečí a vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu a že se nemůže vrátit na Ukrajinu. Tuto námitku označil za obecné konstatování bez navržení jakýchkoliv důkazů, jež by podporovaly jeho tvrzení, a dle názoru žalovaného nemůže tato žalobní námitka obstát jako důvodná. Primárním zdrojem informací pro rozhodnutí byla výpověď žalobce a

aktuální informace o politické a bezpečnostní situaci a stavu dodržování lidských práv a svobod na Ukrajině (rozhodnutí strana 3, šestý odstavec).

10. Žalovaný připomněl, že žalobce konkrétně uvedl, že žádá o mezinárodní ochranu, protože se na Krymu obává o svou bezpečnost a jeho rodině tam zabavili majetek. Z výpovědi žalobce dovodil, že není nucen vrátit se na Krym, kde by mohl čelit problémům. Zázemí může žalobci poskytnout jeho matka, která žije v Charkovské oblasti. Vážnou újmu přitom dle § 2 odst. 7 zákona o azylu není, pokud se obava cizince z vážné újmy vztahuje pouze na část území státu, jehož státní občanství má a může-li bezpečně a oprávněně odcestovat do jiné části státu, do ní vstoupit a v ní se usadit, a pokud s přihlédnutím k situaci v této části státu a k jeho osobní situaci nemá odůvodněný strach z pronásledování ani nejsou dány důvodné obavy, že by mu zde hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy.
11. K obavám žalobce z povolání k výkonu vojenské služby a nasazení do války žalovaný zopakoval, že existence této občanské povinnosti v jednotlivých státech a dokonce i tresty za její nevykonání uznávají za naprosto legitimní i Ženevská konvence, Mezinárodní pakt o občanských a politických právech či Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod. Její výkon tedy nelze považovat za vážnou újmu dle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, neboť nemůže být sama o sobě vnímána jako nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Současně z výpovědi žalobce ani ze zjištění žalovaného nevyplývá nic, z čeho by bylo možné učinit závěr, že právě v jeho případě by výkon vojenské služby představoval vážnou újmu. K tomu žalovaný odkázal v podrobnostech na informace MZV ČR čj. 115045/2015-LPTP, že vojenská služba se řídí na Ukrajině zákonem, přičemž právo je vymahatelné a podmínky výkonu vojenské služby jsou zcela standardní. Dle této informace navíc sice na Ukrajině skutečně hrozí za nenastoupení vojenské služby trest odnětí svobody na 2-5 let, to však teprve v případě, že si dotyčný převezme povolávací rozkaz. Dokud občan rozkaz nepřevzme, není trestně postižitelný, což je i případ žalobce. Z tohoto důvodu je v ukrajinských podmínkách zcela běžné vyhýbání se vojenské službě právě vyhýbáním se převzetí povolávacího rozkazu.
12. Dle žalovaného je nedůvodná rovněž žalobní námitka spočívající v nesprávném výkladu či posouzení hrozby vážné újmy podle ustanovení § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Zákon o azylu upravuje podmínky pro poskytnutí doplňkové ochrany jako subsidiární ochrany s možností legálního pobytu cizince na území ČR pro žadatele o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně stanovených v ustanovení § 14a zákona o azylu neúnosné, nepřiměřené či jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. Aplikace institutu doplňkové ochrany se vztahuje k objektivním hrozbám po případném návratu žadatele do země původu, tedy částečně jiným skutečností nastávajícím v odlišném čase než v případě aplikace institutu azylu (viz rozsudek NSS ze dne 28. 4. 2009, čj. 9 Azs 11/2009-99).
13. Žalovaný vyslovil přesvědčení a uvedl, že správním spisem dokládá, že se řádně a úplně zabýval hodnocením možnosti udělení doplňkové ochrany žalobci a že závěry jím učiněné jsou zcela konformní se závazky plynoucími z mezinárodních smluv a s ustálené judikturní praxe soudů. Podle taxativního výčtu v ustanovení § 14a odst. 2 zákona o azylu je možno udělit doplňkovou ochranu jen ve vymezených případech vážné újmy, přičemž správní orgán nemá žádnou další možnost správní úvahy ve směru rozšiřování vymezených důvodů (viz rozsudek NSS ze dne 20. 8. 2015, sp. zn. 7 Azs 163/2015).

14. Žalovaný uzavřel, že žalobce podmínky pro udělení azylu nesplňuje, nesplnil podmínky ani pro udělení doplňkové ochrany a v zemi původu mu pro případ návratu nehrozí žádná reálná vážná újma, která by byla vzhledem k zákonu o azylu významná.

IV. Jednání soudu

15. K jednání soudu konanému dne 6. 12. 2018 se žalobce nedostavil.
16. Pověřená pracovnice žalovaného setrvala na argumentech a procesních návrzích žalovaného.

V. Posouzení věci krajským soudem

17. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen "s. ř. s."). Po projednání věci dospěl k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům, přičemž žalobu důvodnou neshledal.
18. Z předloženého správního spisu vyplynulo, že žalobce podal dne 3. 2. 2017 žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany v České republice. Dne 8. 2. 2017 poskytl údaje k podané žádosti. Uvedl, že je ukrajinské státní příslušnosti a národnosti, pravoslavného náboženského vyznání, nikdy nebyl členem žádné politické strany. Za důvod žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že má strach o život, neboť na Ukrajině je válka, které by se musel účastnit, jejich byt zabrali separatisté, vystěhovali je a zabrali jim i rodinné podnikání. Téhož dne s ním byl proveden i pohovor. Při něm uvedl, že do České republiky přijel v září 2014 z důvodu studia na univerzitě, měl 2 roky studentské vízum. Vízum mu skončilo dne 31. 8. 2016 a od té doby zde byl nelegálně. O možnosti požádat o mezinárodní ochranu nevěděl, řekl mu o tom otec před několika týdny. Uvedl, že má z ukrajinské armády dopisy, že musí do armády a zúčastnit se války, kde by musel bojovat proti svým kamarádům a rodině z luhanské strany. K dotazu uvedl, že povolávací rozkazy obdržel asi dva, neví, kdy to bylo, neboť to už byl v České republice, řekl mu o tom otec asi před rokem nebo rokem a půl. Jemu osobně povolávací rozkazy doručeny nebyly, převzal je otec. K dotazu dále uvedl, že na Ukrajině existuje branná povinnost, která se vztahuje i na něj, ale on nechce umírat, nechce bojovat, nemá rád zabíjení lidí a zbraně. Žalobce dále uvedl, že dvě otcovy sestry jsou vojákyně luhanské armády a mají možnost jej poslat na těžké boje, což chtějí udělat, protože nezůstal bránit luhanskou oblast. Uvedl, že vojáci, kteří zabrali jejich byt, jej zabijí, pokud se dozvědí, že existuje majitel bytu. K dotazu upřesnil, že sestry nejsou příslušnicemi oficiální ukrajinské armády a že nemá stoprocentní jistotu, že by od nich nebezpečí hrozilo pouze na území separatistických republik, i jinde jej mohou najít a odvést do války. Žalobce uvedl, že má na Ukrajině matku, která žije v Charkově, a babička žije na Donbasu někde ve válečné oblasti. Do Charkova by se nemohl vrátit, protože má strach, že je to blízko bojů. Dále uvedl, že politicky ani veřejně činný na Ukrajině nebyl, se státními orgány potíže neměl, trestně stíhán nebyl. V případě návratu na Ukrajinu by mu bezprostředně hrozilo to, že by musel jít do války.
19. Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Při posouzení žádosti žalobce vycházel žalovaný konkrétně ze Zprávy Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva o stavu lidských práv na Ukrajině (za období od 16. 11. 2015 až 15. 2. 2016) ze dne 3. března 2016, ze zprávy Freedom House (leden 2017) - Svoboda ve světě v roce

- 2017 - Ukrajina, ze Zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA o dodržování lidských práv na Ukrajině v roce 2016 ze dne 3. března 2017, z Výroční zprávy Amnesty International 2017, Stav lidských práv ve světě - Ukrajina, ze dne 22. února 2017, z Výroční zprávy Human Rights Watch 2017 - Ukrajina, ze dne 12. ledna 2017, z Informace OAMP Ukrajina – Situace v zemi, ze dne 24. 11 2016, ze zprávy ČTK ze dne 26. 9. 2016 a 2. 11. 2016, z Informace MZV ČR čj. 103518/2016-LPTP ze dne 3. června 2016, čj. 115045-LPTP ze dne 9. října 2015 a čj. 110105/2014-LPTP ze dne 1. srpna 2014 a ze zprávy Amnesty International z dubna 2015 k trestu smrti a popravám v roce 2015.
20. O možnosti seznámit se s podklady pro rozhodnutí ve věci ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu byl žalobce i jeho zástupce řádně vyrozuměn, tohoto práva nevyužili.
21. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí, kterým žalovaný dospěl k závěru, že u žalobce není dán žádný z důvodů pro udělení mezinárodní ochrany dle zákona o azylu.
22. Ze žaloby proti rozhodnutí žalovaného, byť je její znění na hranici projednatelnosti, lze vysledovat, že žalobce nesouhlasí se závěry žalovaného, neboť má zato, že mu hrozí reálné nebezpečí a vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu válečného konfliktu na Ukrajině, zmínil i problém s dodržováním lidských práv, přičemž namítal, že žalovaným použité informace nebyly aktuální.
23. Krajský soud na úvod předesílá, že není smyslem soudního přezkumu podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, čj. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, čj. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, čj. 2 Afs 37/2012-47; všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).
24. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, § 13 nebo § 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.
25. Důvody udělení azylu upravuje zákon o azylu v ustanovení § 12 tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
26. Žalobce v žalobě v podstatě netvrdil, že by v jeho případě měly být splněny zákonné důvody pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, dovolával se de facto naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. c) téhož zákona, neboť zmiňoval právě hrozbu reálného nebezpečí a ohrožení jeho života nebo lidské důstojnosti z důvodu ozbrojeného konfliktu.

27. Přesto krajský soud přezkoumal, zda se žalovaný uvedenou problematikou dostatečným způsobem zabýval. A dospěl k závěru, že ano.
28. Pokud jde o udělení azylu z důvodů vymezených v § 12 písm. a) zákona o azylu, pak to nepřicházelo vůbec v úvahu, protože žalobce zcela jasně uvedl, že nebyl členem žádné politické strany či zastáncem určitých politických názorů. Důvody svého odchodu z Ukrajiny s touto problematikou vůbec nespojoval.
29. Existenci důvodů pro udělení azylu vymezených v § 12 písm. b) zákona o azylu se žalovaný zabýval podrobně na straně 4 až 7 napadeného rozhodnutí. K těmto závěrům nemá krajský soud v podstatě co dodat a plně se s nimi ztotožňuje. Rovněž s důvody vymezenými v tomto zákonném ustanovení žalobce svůj odchod z Ukrajiny nespojoval. Stejně tak důvody podání žalobcovy žádosti o mezinárodní ochranu nelze zahrnout pod žádný z daných zákonných důvodů. Žalobce mezi ně zařadil strach o život z důvodu války na Ukrajině a povolání do armády a skutečnost, že se nemá na Ukrajině kam vrátit, protože jejich rodinný byt a podnik zabrali separatisté. Žalovaný vyhodnotil irelevantnost těchto důvodů pro žádost o udělení azylu dle § 12 zákona o azylu i s ohledem na znění Příručky procedur a kritérií pro přiznání postavení uprchlíka podle Úmluvy o právním postavení uprchlíků a Protokolu týkajícího se právního postavení uprchlíků vydané UNHCR v Ženevě v září 1979 zcela příléhavě (viz zejména strana 6 napadeného rozhodnutí).
30. Ve shodě se žalovaným proto krajský soud uzavírá, že v průběhu správního řízení ani v průběhu řízení soudního nebyla prokázána na straně žalobce existence důvodů pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, existenci těchto důvodů žalobce v průběhu správního řízení (stejně jako v žalobě proti napadenému rozhodnutí) ani netvrdil.
31. Za zákonné a zjištěným informacím odpovídající považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny) i neudělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu, neboť v případě žalobce k tomu nebyl shledán zákonný podklad ani opodstatněnost. Rovněž v žalobě žalobce žádné konkrétní námitky či výhrady k neudělení azylu za účelem sloučení rodiny či humanitárního azylu ani neuvedl.
32. Následně krajský soud přezkoumal postup správního orgánu ohledně naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany, jak mu to ukládá § 28 ve spojení s § 14a a § 14b zákona o azylu. Jak je již uvedeno shora, právě toho se týkala podaná žaloba, neboť z námitek žalobce lze dovodit, že má za to, že mu měla být udělena doplňková ochrana dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, neboť tvrdí, že mu hrozí vážné ohrožení života nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu mezinárodního či vnitřního ozbrojeného konfliktu. V souvislosti s tím vytýkal žalovanému, že jím použité informace nebyly aktuální a nezjistil tak dostatečně skutkový stav ohledně současné situace na Ukrajině.
33. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo

vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

34. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování.
35. V odůvodnění této části rozhodnutí žalovaný vycházel jak z informací od žalobce, tak z informací získaných v průběhu správního řízení (jejich výčet je uveden na straně 8 napadeného rozhodnutí), které lze označit za objektivní, transparentní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí a způsobilé k posouzení, zda žalobci hrozí pro případ návratu skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu.
36. Z pohledu ustanovení § 14a odst. 2 písm. a) zákona o azylu je nutno předně konstatovat, žalobce neuvedl a žalovaný ani soud nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by žalobci mohla v případě návratu do vlasti hrozit vážná újma formou uložení nebo vykonání trestu smrti, neboť Ukrajina patří mezi státy, které trest smrti zrušily, a to pro všechny trestné činy již v roce 2000.
37. Žalovaný se vypořádal s neexistencí hrozby v podobě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání (§ 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu), když mimo jiné přílehavě poukázal na čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod a související judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, podle které pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení předmětného článku. Aby byl případný trest ponižující, muselo by doprovodné ponížení a pokoření dosáhnout mimořádného stupně úrovně, jejíž ohodnocení závisí na souhrnu všech okolností případu. Takové nebezpečí přitom lze shledat pouze tam, kde hrozí reálně a bezprostředně, nikoliv tam, kde nastat nemusí či může nastat jedině v případě přidružení se jiných okolností nebo skutečností, které dosud nelze předjímat.
38. Žalobcem popisovanou obavu z ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu válečného konfliktu v zemi pod výše definovanou hrozbu vážné újmy subsumovat nelze. Žalobce ve správním řízení a v žalobě ani netvrdil, že by mu v případě návratu na Ukrajinu hrozilo nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. V průběhu správního řízení nehovořil ani o žádných konkrétních problémech se státními orgány či bezpečnostními složkami, kterým by na Ukrajině čelil.
39. K obavě žalobce z povolání k výkonu vojenské služby a nasazení do války krajský soud shrnuje, že branná povinnost je zcela legitimní i podle mezinárodních úmluv, jimiž je Česká republika vázána (Ženevské úmluva, Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod). Krajský soud zde odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, který se opakovaně zabýval problematikou odmítání nástupu vojenské služby, lze tak odkázat např. na rozsudek ze dne 29. 3. 2004, čj. 5 Azs 4/2004-49, v němž se uvádí: „Odmítání nástupu k výkonu vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím“, nebo na rozsudek ze dne

7. 8. 2012, čj. 2 Azs 17/2012-44, v němž je uvedeno: „*Samotné odmítání vojenské služby odůvodněné obavou z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu.*“ Jak dále shledal Nejvyšší správní soud např. v usnesení ze dne 27. 5. 2015, čj. 2 Azs 52/2015-52: „*Sama o sobě nemůže být povinnost vykonat vojenskou službu, a to ani případně ve skutečném bojovém nasazení, považována za azylově relevantní důvod, neboť takováto povinnost je běžná v řadě demokratických států s vysokým standardem ochrany základních práv.*“ Nutno dodat, že žalobce v řízení povolávací rozkaz nepředložil, neboť jej ani nepřevzal, pouze se o tom, že mu byl zaslán, dozvěděl od otce.

40. Uvedené závěry lze vztáhnout i na projednávanou věc. Požadavek státu na výkon vojenské povinnosti nelze dle ustálené judikatury považovat za pronásledování, jedná se o legitimní požadavek státu na své občany, směřující k obraně státu v případě ohrožení a občané jsou povinni mu vyhovět. Žalobce v průběhu správního řízení neuváděl, že by odmítání nástupu do armády souviselo s jeho náboženským vyznáním nebo politickým přesvědčením. Uváděl, že se nechce účastnit vojenského konfliktu a zabíjet lidi. Samotná neochota žalobce nastoupit do armády nebo snaha vyhnout se nástupu do armády není sama o sobě důvodem k udělení mezinárodní ochrany, zejména pokud povinnost jí nastoupit se týká všech obyvatel země bez ohledu na jejich rasu, národnost, náboženství či politické přesvědčení. Jak připomněl žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí s odkazem na Příručku procedur a kritérií pro postavení uprchlíka podle Úmluvy o právním postavení uprchlíků (Ženeva 1951) a Newyorského Protokolu (1967), vydané UNHCR v Ženevě v září roku 1979, „*člověk jasně není uprchlíkem, pokud jeho jediným důvodem pro dezerci či vyhýbání se nástupu vojenské služby je jeho averze vůči vojenské službě nebo strach z boje.*“
41. Lze poznamenat, že k otázce azylové irelevance branné povinnosti ve vztahu k aktuálnímu konfliktu na Ukrajině se již nesčetněkrát ve své judikatuře vyjádřil Nejvyšší správní soud, např. v usneseních ze dne 24. 5. 2017, čj. 1 Azs 80/2017-40, ze dne 20. 4. 2016, čj. 2 Azs 67/2016-2, nebo ze dne 17. 6. 2015, čj. 6 Azs 86/2015-31. Lze navíc konstatovat, že na Ukrajině byla zavedena možnost výkonu náhradní civilní služby, která umožňuje neúčastnit se bojových akcí z důvodu silného náboženského přesvědčení (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2017, čj. 2 Azs 264/2016-59).
42. Ani žalobcovu obavu z „odvlečení“ do luhanské armády nelze shledat důvodnou, jak správně vyhodnotil žalovaný na straně 10 napadeného rozhodnutí, neboť se nezakládá na reálném základě a je vysoce nepravděpodobná. Z dostupných informací o situaci na Ukrajině totiž rozhodně nevyplývá, že by docházelo k nucenému odvádění či dokonce odvlékání osob z těch částí Ukrajiny, které jsou plně pod kontrolou ukrajinské vlády a jejich bezpečnostních složek, do luhanské armády. Ostatně ani žalobce žádnou takovou konkrétní informaci neuvedl, ani nedoložil.
43. Žalovaný se vypořádal i s otázkou, zda by žalobci mohla hrozit nějaká újma v souvislosti s tím, že v zahraničí požádal o mezinárodní ochranu. Poukázal na zprávu MZV ČR čj. 103518/2016-LTPT ze dne 29. 5. 2014, ze které vyplývá, že osobám, které pobývaly dlouhodobě v zahraničí nebo žádaly o azyl, nehrozí po návratu na Ukrajinu nebezpečí vážné újmy.
44. Krajský soud se tak zcela ztotožnil se závěrem žalovaného, že žalobci v případě návratu do vlasti hrozba vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, ani ve

smyslu judikatury Evropského soudu pro lidská práva k čl. 3 Evropské úmluvy o lidských právech, nehrozí.

45. Pokud jde o žalobcem v žalobě namítaný důvod pro udělení doplňkové ochrany kvalifikovaný v § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu (tj. vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu),
46. zabýval se žalovaný dostatečně i tímto důvodem. Konstatoval, že na základě obstaných informací neprobíhá na Ukrajině takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu ve smyslu citovaného ustanovení. A to při vědomí probíhajících ozbrojených střetů mezi ukrajinskými bezpečnostními složkami a místními separatisty v části Doněcké a Luhanské oblasti. Přílehavě však zdůraznil, že žalobce
47. v těchto oblastech nepobýval ani před svým odjezdem z Ukrajiny a nemá ani důvod se tam vracet. Zázemí může nalézt např. u své matky, která žije na Ukrajině v Charkově, tedy v oblasti, která se nachází pod kontrolou ukrajinské vlády a ozbrojený konflikt v ní neprobíhá, nebo jako jiní občané Ukrajiny, kteří své případné aktuální problémy řeší přestěhováním se v rámci země do klidné oblasti. Žalobce však žádné objektivní skutečnosti, které by mu bránily v přestěhování se do jiné části Ukrajiny, neuvedl.
48. Krajský soud při vědomí složité bezpečnostní i ekonomické situace na Ukrajině pouze stručně doplňuje, že z informací dostupných mu z úřední činnosti, včetně zpráv z veřejných sdělovacích prostředků, lze shodné závěry učinit i v současnosti. K samotné bezpečnostní situaci pak lze připomenout, že ačkoli je žalobce původem z východní Ukrajiny, tj. z té části země, kde se vnitřní konflikt geograficky ustálil, jeho intenzita výrazně kolísá a nelze ho hodnotit jako tzv. totální konflikt vykazující vůči žalobci konkrétní individualizované nebezpečí. Krajský soud v tomto směru poukazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu k bezpečnostní situaci na Ukrajině, v níž tento soud opakovaně uvedl, že *„na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“* (viz např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2017, čj. 10 Azs 112/2017-42, ze dne 29. 11. 2017, čj. 2 Azs 363/2017-35 či ze dne 7. 3. 2018, čj. 1 Azs 440/2017-27). Na tyto své závěry odkazuje Nejvyšší správní soud i ve svých pozdějších rozhodnutích, z čehož lze dovodit, že ani aktuální hodnocení bezpečnostní situace na Ukrajině Nejvyšším správním soudem nedoznalo žádných změn. Navíc je zde reálná, přiměřená, rozumná a smysluplná možnost vnitřního přesídlení, jak je uvedeno shora.
49. Krajský soud proto uzavírá, že v žalobcově případě nebylo prokázáno ani naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
50. Přisvědčit musí krajský soud i závěru žalovaného, že vycestování žalobce není v rozporu s mezinárodními závazky České republiky (§ 14a odst. 2 písm. d/ zákona o azylu).
51. Krajský soud tedy nemůže žalobci přisvědčit v tom, že by žalovaný zjistil skutkový stav ohledně skutečností relevantních pro udělení mezinárodní ochrany (ať už v podobě azylu či ochrany doplňkové) v zemi jeho původu nedostatečně a že by vycházel ze zcela

neaktuálních informací, či že by při vyhodnocování obstaraných důkazů postupoval jednostranně a neobjektivně.

52. Závěrem nutno znovu připomenout, že mezinárodní ochrana ve smyslu zákona o azylu je právním institutem výjimečným, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu, nikoliv však před jakýmkoli negativními jevy v zemi jeho původu, nýbrž jen z důvodů upravených v zákoně o azylu.
53. Pro úplnost lze poznamenat, že ustanovení § 14b zákona o azylu upravuje doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny. V tomto směru však žalobce žádné důvody neuváděl a žalobní námitky nevznsl.
54. Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že neshledal namítané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci, žalovaný rovněž dostatečně odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany. Neporušil ani zásadu volného hodnocení důkazů, přičemž rozhodně nelze žalobci přisvědčit v tom, že by řízení před správním orgánem bylo jednostranné a neobjektivní.

VI. Závěr a náklady řízení

55. Žalobou napadené rozhodnutí tedy bylo vydáno v souladu se zákonem, proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
56. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Z obsahu soudního spisu je však patrné, že žalovanému žádné náklady v řízení před soudem nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 6. prosince 2018

Mgr. Helena Konečná v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje I. S.